

اجرای نمایشهای زنگ تفریح

این نمایشها در راستای تحقق اهداف کتاب هدیه‌های آسمانی و زبان آموزی پایه پنجم و برنامه سالانه بخش فعالیتهای ویژه بود. در این کتابها از دانش‌آموزان خواسته شده موارد متعددی را با توجه به خلاقیت‌های خود به نمایش درآورند و نمره‌های خارج از کلاس دریافت کنند. با توجه به حجم زیاد کتابها و تعداد زیادی دانش‌آموزان (۴۰ نفر)، از دانش‌آموزان کلاس خواسته شد که سه‌شنبه هر هفته (زنگ تفریح دوم) به حیاط بروند، دو دایره بزرگ در حیاط رسم کنند و بچه‌ها را در اطراف این دایره‌ها به تماشای نمایش فراخوانند. سپس به صورت پاننومیم نمایشها را اجرا کنند تا شلوغی زنگ تفریح محل رسیدن صدا به مخاطبان نباشد. با اجرای این نمایش هم فعالیتهای ویژه اجرا می‌شود، هم معاون دبستان راحت‌تر می‌توانست نظم‌بخشی کند و هم در زمان آموزش کلاسی صرفه‌جویی به عمل می‌آمد.

استفاده از ایستگاه مطالعه

این فعالیت در جهت ایجاد و تقویت مهارت مطالعه در بین دانش‌آموزان طراحی و اجرا شد. در ساعات تفریح از چند میز و صندلی و همچنین پایه مخصوص آویزان کردن کتاب‌های مورد علاقه دانش‌آموزان و یا منتخب معلمان در راستای ایجاد انگیزه و درس کلاسی استفاده شد. در کنار کتابها از مجلات مناسب که هر ماه از طرف دبستان خریداری می‌شد نیز استفاده کردیم و به این ترتیب در کنار آموزش مطالعه با همکاری کادر دبستان و معلمان علاقه‌مند، فرهنگ استفاده از رسانه‌های عمومی و مجلات مخصوص نیز تقویت شد.

انسان در هر شرایط سنی و هر موقعیت اجتماعی و در تمامی مکانها و زمانها در حال یادگیری است. در بین اقشار مختلف مردم، کودکان و نوجوانان بیش از سایرین پذیرای یادگیری هستند. در این میان، مدرسه به عنوان یک فضای آموزشی به یادگیری افراد کمک می‌کند و نقش قابل توجهی در فرایند یاددهی - یادگیری دارد. بسیاری از آموزشها، پیامهای تربیتی، برنامه‌های هنری و خلاقیتی در قالبهای مختلف و به صورت مستقیم و غیرمستقیم به دانش‌آموزان عرضه می‌گردد. آنان نه تنها با حضور در کلاسهای درس و طی آموزشهای رسمی یاد می‌گیرند، بلکه در حین بازی و تفریح نیز با پاره‌ای از قوانین، هنجارها و برنامه‌های تربیتی آشنا می‌شوند. آنها پس از یک جلسه فعالیت آموزشی، دقایقی را به عنوان زنگ تفریح از کلاس خارج می‌شود. مجدداً به کلاس باز می‌گردند. بنابراین فضای خارج از کلاس باید قابلیت اجرای برنامه‌های آموزشی و پرورشی را داشته باشد. هدف اصلی آموزش و پرورش ارتقای دانش، مهارت و نگرش انسانها و کمک به رشد و تکامل همه‌جانبه فراگیران است و فضاهای آموزشی ما از شرایط و امکانات مناسبی جهت پیاده‌سازی این هدف برخوردارند. بنابراین به عنوان مدیر بر آن شدم تا از زمانهای کوتاه ساعت تفریح در جهت بهره‌وری از کارکردهای ساعات فراغت برای پیشبرد اهداف کتب درسی و برنامه سالانه استفاده کنم. در این رابطه پس از ایجاد زمینه‌های فیزیکی لازم و فرهنگ‌سازی بایسته در افراد مجموعه، روشهای عملکردی مناسب که قابلیت اجرایی بالایی داشتند، مورد استفاده قرار گرفتند.

ناهید کسایی کوپایی

مدیر دبستان دخترانه‌ی فرهنگیان ۲، ناحیه‌ی دو اصفهان

غنی‌سازی

اوقات استراحت

نمایشگاه دائمی

یکی از مواردی که در ایجاد و تقویت خلاقیت، انگیزه و یادگیری تأثیر بسیار بسزایی دارد بازدید از نمایشگاهها است. به همین منظور با برنامه‌ریزی و استفاده از انواع کارهای مهارتی و پژوهشی کلاسهای مختلف، براساس اهداف کتابها بر پا می‌شد و هر بار تعدادی راهنما از بین دانش‌آموزان و اعضای شورای دانش‌آموزی تعیین می‌شدند تا توضیحات لازم به بازدیدکنندگان داده شود.

استفاده از تابلوهای آموزشی

تلفیق فرصت مناسبی است تا بتوان بین علاقه‌یادگیرنده و محتوا ارتباط برقرار کرد؛ زیرا در رویکرد غیرتلفیقی، به ساختار درس توجه افراطی می‌شود و در نتیجه به نیازهای یادگیرنده توجه نمی‌شود. در رویکرد تلفیقی، نیازهای فرد و جامعه بیشتر مورد تأکید است و در این میان اصل آن است که همهٔ درس به رشد دینی کمک کنند، چون اگر رشد دینی صرفاً مأموریت درس دینی محسوب شود، کارایی لازم را نخواهد داشت. در ارائهٔ مطالب و درس مختلف باید نسبت آن با تربیت دینی مدنظر گرفته شود. در راستای توجه خاص به تلفیق درس، غنی‌سازی ساعات تفریح و برنامهٔ سالانه به‌ویژه در بخش آموزشی - پرورشی - بهداشتی، پنج تابلوی آموزشی جهت استفادهٔ دانش‌آموزان و کادر دبستان در حیاط دبستان نصب شد که بر روی آنها، در روزهای مختلف هفته، براساس برنامه‌ای از قبل تعیین شده و گاهی اعلام نیاز ضروری یکی از همکاران یا دانش‌آموزان، مطالبی با عنوانهایی مانند دوست‌یابی، بهداشت، تمرینهای خلاقیتی و یا پژوهشی برای علاقه‌مندان حاضر ارائه شد. تابلوی آموزشی غیرعمومی با عناوینی مانند قرآن، با هم بخندیم و علمی و پژوهشی نیز در راهروها نصب شد که دانش‌آموزان به صورت فردی یا چند نفره به آنها مراجعه و در تکمیل آنها به صورت داوطلبانه شرکت می‌کردند و در واقع از آموزش پنهان بهره‌مند می‌شدند.

اعزام سفیر در بین دانش‌آموزان

یافته‌های تحقیقات تربیتی از شکست دانش‌آموزان در انطباق خود با جهان متغیر حکایت می‌کنند. راه‌کاری که برای حل این مسئله ارائه می‌دهند، توسعهٔ مهارتهای موردنیاز برای زندگی کنونی (مانند مهارتهای اجتماعی) از طریق تلفیق آنها در برنامهٔ درسی است. به همین منظور از اعضای شورای دانش‌آموزی و دیگر دانش‌آموزان براساس توانایی آنها و یا برای تقویت بعضی مهارتهای اجتماعی‌شان، سفرایی با عنوان سفیر علم، سفیر دوستی و سفیر بهداشت و ... انتخاب می‌شدند. آنها در ساعات تفریح در بین دانش‌آموزان حرکت می‌کردند و مطالبی را با توجه به عناوین شخصیتی خود با بچه‌ها در میان می‌گذاشتند و با این کار انگیزهٔ لازم را راه کسب دانش و مهارتهای اجتماعی موردنیاز ایجاد می‌کردند. ■

ایجاد تریون آزاد

این طرح به صورت ماهیانه و با هماهنگی شورای دانش‌آموزی برای گفت‌وگوی دانش‌آموزان با مدیریت دبستان اجرا می‌شد که برای بالا بردن سطح تفکر انتقادی در مجموعه افراد، اعلام نقاط قوت، کاهش کاستیها و بیان پیشنهادات مفید بود. با اجرای این طرح، زمینهٔ حضور فعال و بانشاط دانش‌آموزان فراهم شد و ساعات تفریح مطلوبیت و جذابیت بیشتری داشت. مشاهدات، مصاحبه‌ها و هم‌چنین پاسخگویی به فرمهای نظرسنجی که در این رابطه طراحی شد، حاکی از آن است که اجرای طرح با موفقیت همراه بوده و دانش‌آموزان و معلمان خواستار ادامهٔ طرح هستند